

2023-09-20
TJÄNSTESKRIVELSE
Dnr: NAF 2023-00287

Feriejobb och entreprenörsutbildning 2023

Förslag till beslut

Nämnden för arbete och försörjning beslutar, med anledning av nämndens prognostiserade positiva överskott, att det av kommunstyrelsen (KFKS 2023–00258) utlovade budgettillskottet om 400 000 kronor för den utökning av nämndens feriejobb under sommaren 2023 för att kunna erbjuda sommarjobb till ungdomar som omfattas av EU:s massflyktsdirektivet inte behöver användas.

Sammanfattning av ärendet

Inför sommaren 2023 ansökte totalt 978 ungdomar om kommunalt feriejobb. Totalt erbjöds 353 ungdomar ett feriejobb under sommaren 2023. Hälften av feriejobben som erbjöds var så kallade gröna sommarjobb med fokus på naturvård, hållbarhet, renhållning och förbättrad utemiljön för förskolor, skolor samt äldreboenden runt om i Nacka. Av det totala antalet ungdomar som sommarjobbade i kommunala feriejobb utgjorde kommunens prioriterade målgrupper 35 procent.

Arbetsplatser	Tillsatta arbetsplatser	Andel av arbetsplatserna
Gröna sommarjobb	178	50%
Vård och omsorg	114	32%
Sommaraktiviteter	56	16%
Service	5	1%
Totalt	353	100%

Av de prioriterade ungdomarna som sommarjobbade i Nacka kommun 2023 var 48 procent inom de av nämnden beslutade tre nya grupper av prioriterade ungdomar: Sommarlovskola, Framgång Fisksätra och ungdomar inom ramen för massflyktsdirektivet.

Prioriterade ungdomar	Antal ferie- arbetande	% av totalt prioriterade ungdomar	% andel av totalt antal 353 feriearbetande ungdomar
-----------------------	---------------------------	---	--

Ukrainska ungdomar	13	11%	4%
Framgång Fisksätra	38	31%	11%
Sommarlovskola årskurs 9	8	7%	2%
NAF satsning 2023	59	48%	17%
Arbets- och etableringsenheten	8	7%	2%
Ensamkommande ungdomar	0	0%	0%
Totalt NAFs målgrupper	8	7%	2%
Barn- och familjeenheten	37	30%	10%
Omsorgsenheten	19	15%	5%
Totalt remitterade från andra enheter	56	46%	16%
Totalt	123	100%	35%

Utöver feriejobben erbjöds även en entreprenörsutbildning för ungdomar som är intresserade av att starta eget företag. Sextio ungdomar erbjöds att gå utbildningen och 48 ungdomar slutförde den.

För att möta efterfrågan på sommarjobb, arrangerades en sommarjobbsmessa i samarbete med Värmdö kommun, Arbetsförmedlingen och det privata näringslivet i Nacka Forum den 15 februari 2023. Mässan syftade till att ge ungdomarna möjlighet att träffa arbetsgivare och söka anställningar utanför kommunens egna erbjudanden. Mässan lockade 34 företagare som erbjöd sammanlagt 195 sommaranställningar inom olika branscher.

Ärendet

Ferieverksamheten i Nacka kommun 2023

Nacka kommun erbjuder feriejobb utifrån de ramar och syften som nämnden för arbete och försörjning fattade beslut om vid sitt sammanträde den 9 februari 2022 (AFN 2022–009). I nämndens beslut (AFN -2022- 00216) fattades följande beslut:

- Att öka antalet gröna feriejobb. Satsningen syftar till att erbjuda fler ungdomar feriejobb inom miljövänliga områden och sektorer
- Att samtliga feriearbetsplatser som erbjuds grundskoleelever villkoras med att ungdomarna uppvisar antingen godkända slutbetyg från vårterminen eller intyg från deltagande i sommarlovskola.
- att genomföra föreslagna insatser för att prioritera ungdomar boende i Fisksätra i matchningen till feriejobb

Ytterligare ett ordförandebeslut har haft betydelse för arbete med årets feriejobb (KFKS 2023–00258)

- Ordförandebeslut, Ordförandeinitiativ - Erbjudande om sommarjobb till ungdomar som omfattas av EU:s massflyktsdirektiv.

Resultat av årets arbete med feriejobb

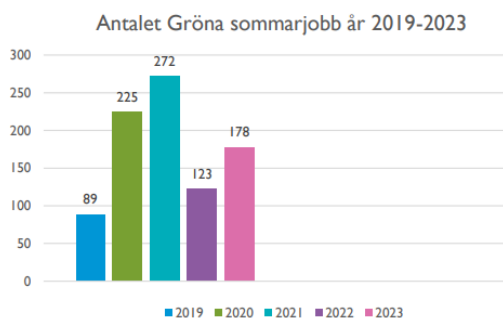
Totalt fick 353 av 978 sökande ungdomar ett kommunalt feriejobb sommaren 2023.

Arbetsplatser	Antal tillgängliga arbetsplatser	Andel arbetsplatser som tillsats	Antal tillsatta arbetsplatser	Andel av tillsatta arbetsplatser
Gröna sommarjobb	178	100%	178	50%
Vård och omsorg	159	72%	114	32%
Sommaraktiviteter	71	79%	56	16%
Service	5	100%	5	1%
Totalt	413	85%	353	100%

Det arbetsområde som flest ungdomar sökte till var gröna sommarjobb vilket även var det arbetsområden som erbjöd flest feriearbetsplatser, 178 stycken. Inom vård och omsorg arbetade 114 ungdomar, inom sommaraktiviteter arbetade 56 ungdomar och inom serviceområdet arbetade 5 ungdomar.

Gröna sommarjobb

De gröna sommarjobben erbjöds inom park- och utemiljö, strandpatrullen, skolgårdsprojektet och äldregårdsprojektet. Fokus för dessa feriejobb har legat på naturvård, hållbarhet, renhållning och att förbättra utemiljön för förskolor, skolor, samt äldre på kommunens seniorcentrum. Antalet gröna feriejobb har ökat från 123 stycken år 2022 till 178 arbetsplatser 2023 – en ökning med 55 arbetsplatser. År 2022 utgjorde gröna feriejobb 36 procent av det totala antalet feriejobb. Under sommaren 2023 har andelen ökat till 50 procent av det totala antalet feriejobb.

Figur 5. Antalet Gröna sommarjobb år 2019 - 2023. OBS. 2020–2021 pandemieffekt.

Prioriterade ungdomar

Feriearbeten i Nacka kommun omfattar målgruppen ungdomar mellan 16–18 år som är folkbokförda i Nacka och inte tidigare feriearbetat via Nacka kommun, samt ensamkommande barn och ungdomar mellan 16–21 år. Att verksamheten beslutat om prioriterade ungdomar innebär att ungdomar som ingår i nedanstående grupper garanteras erbjudande om feriejobb om de remitteras av sin handläggare och söker feriejobb enligt gällande ansökningsförfarande:

- ungdomar som ingår i det kommunala aktivitetsansvaret
- ungdomar i familjer som beviljas ekonomiskt bistånd
- ensamkommande ungdomar
- nyanlända ungdomar, språksvaga i svenska och/eller antagna på introduktionsprogram på gymnasiet
- ungdomar prioriterade av barn- och familjeenheten
- ungdomar prioriterade av omsorgsenheten
- ungdomar som i grundskolan som deltar i sommarlovskola i ämnena matematik, svenska och engelska
- ungdomar som har uppehållstillstånd enligt massflyktsdirektivet

Prioriterade ungdomar 2023

Totalt antal remitterade prioriterade ungdomar uppgick till 155 ungdomar. Rekryterings- och matchningsprocessen resulterade i att totalt 123 prioriterade ungdomar feriearbetade 2023. Av dessa prioriterades 67 ungdomar inom ramen för arbets- och etableringsenhetens verksamhet, varav 13 ukrainska ungdomar, 38 ungdomar inom Framgång Fisksätra och 8 ungdomar som gick sommarlovskola. Vidare prioriterade barn- och familjeenheten 37 ungdomar och omsorgsenheten 19 ungdomar.

Prioriterade ungdomar	Antal feriearbetande	% av totalt prioriterade ungdomar	% andel av totalt antal 353 feriearbetande ungdomar
Ukrainska ungdomar	13	11%	4%
Framgång Fisksätra	38	31%	11%
Sommarlovskola årskurs 9	8	7%	2%
NAF satsning 2023	59	48%	17%
Arbets- och etableringsenheten	8	7%	2%
Ensamkommande ungdomar	0	0%	0%
Totalt NAFs målgrupper	8	7%	2%
Barn- och familjeenheten	37	30%	10%
Omsorgsenheten	19	15%	5%
Totalt remitterade från andra enheter	56	46%	16%
Totalt	123	100%	35%

Nya prioriterade grupper 2023

Nämndens satsning på tre nya prioriterade målgrupper för ferieverksamheten i Nacka kommun resulterade i att 60 ungdomar inom dessa grupper fick ett sommarjobb. Dessa ungdomar motsvarar 48 procent av samtliga prioriterade ungdomar som feriearbetade i Nacka kommun 2023, och 17 procent av samtliga 353 feriearbetande ungdomar 2023.

Sommarlovskola vid ej godkända betyg i kärnämnen årskurs 9

Totalt sökte 283 ungdomar som gick i årskurs nio feriejobb inför sommaren 2023. Av dessa erbjöds 64 ungdomar ett sommarjobb. Betygen för samtliga 64 kontrollerades under avtalsträffar och innan arbetsstart.

Av de 64 ungdomarna uppgav 19 att de inte hade godkända betyg i sin ansökan, varpå dessa ungdomar prioriterades för ett feriejobb under period två och period tre. Detta för att underlätta möjligheten att genomföra sommarlovskola. Intygen för genomförd sommarlovskola kontrollerades vid ett planerat möte innan arbetsstarten.

Sommarlovskola	Antal elever
Antal elever utan behörighet till gymnasium	89
Antal sökande ungdomar utan godkända betyg HT 2022	19
- varav elever som fick godkända betyg VT 2023, och sommarjobbade	9
- varav elever som gick sommarlovskola, och sommarjobbade	4
- varav elever som tackade nej till sommarjobb	6

Av de 19 ungdomar som prioriterades utifrån icke godkända betyg i kärnämnen på höstterminen 2022, var det 9 ungdomar som höjt sina betyg till godkända betyg på vårterminen 2023. Sex av dessa ungdomar valde att tacka nej till erbjudet sommarjobb vilket resulterade i att endast fyra av de prioriterade ungdomarna som hade icke godkända betyg från årskurs nio genomförde sommarlovskola.

Under 2023 hade antalet elever som saknade behörighet till ett nationellt program på gymnasiet ökat med 20 procent, från 74 elever 2022 till 89 elever 2023.

Framgång Fisksätra

Den riktade satsningen på feriejobb för ungdomar boende i Fisksätra resulterade i att 38 ungdomar från Fisksätra fick ett feriejobb. En av dessa ungdomar deltog även i sommarlovskolan.

Kundnöjdhet

Efter avslutad arbetsperiod skickades en digital enkät ut via sms till alla ungdomar som hade avslutat sin anställning. Totalt svarade 207 ungdomar, vilket motsvarar 59 procent av det totala antalet deltagare. Resultatet visar att majoriteten av ungdomarna är nöjda med sitt feriejobb.

Kundnöjdhet	Stämmer inte	Stämmer delvis	Stämmer
Sommarjobbet i sin helhet var bra	3%	14%	83%
Introduktionen på min arbetsplats var bra	4%	16%	79%
Jag hade bra uppgifter på min arbetsplats	4%	19%	77%
Jag hade en bra arbetsledare	3%	10%	87%
Jag fick det arbetsområde jag hade önskat mig	7%	27%	66%
Jag är nöjd med informationen jag fick av Nacka kommun innan jag började	6%	23%	71%

Ungdomarna har upplevt att de fick en bra introduktion på arbetsplatsen och att de haft bra arbetsuppgifter. Dessutom är de nöjda med arbetstiderna. Sammanfattningsvis indikerar svaren på att ungdomarna generellt har haft en positiv upplevelse av sina

feriejobb. Deras nöjdhet med introduktionen, arbetsuppgifterna och arbetstiderna tyder på att de har fått en meningsfull och tillfredsställande arbetsupplevelse under sommaren. Ungdomars upplevelser är generellt bra, 83 procent har svarat att feriejobbet i sin helhet varit bra. Cirka 16 procent av ungdomarna svarar att introduktionen på arbetsplatsen endast delvis stämmer med deras förväntningar, och cirka 4 procent svarar att den inte alls stämmer överens med deras förväntningar. Det bedöms därför vara viktigt att se över och utveckla introduktionen på de arbetsplatser som erbjuds framöver.

Entreprenörsutbildning för ungdomar

Nacka har erbjudit entreprenörsutbildning för ungdomar under sommaren sedan 2014. Utbildningen erbjöds initialt till 30 deltagare och sedan 2015 har antalet deltagare utökats till 60 ungdomar per sommar. Syftet med utbildningen är att komplettera läroplanen genom att ge elever möjlighet att utveckla, träna och tillämpa sina färdigheter inom entreprenöriellt företagande.

Sedan 2022 har Nacka kommun satsat på att anpassa entreprenörsutbildningen till tre specificerade målgrupper. För det första riktar sig entreprenörsutbildningen till ungdomar med förkunskaper inom entreprenörskap och företagande. För den andra välkomnas deltagare utan förkunskaper och med låg motivationsnivå. Detta för att ge dessa ungdomar möjlighet att utforska och utveckla sitt entreprenörskap. Slutligen vänder sig entreprenörsutbildningen till deltagare med bristande språkkunskaper i det svenska språket i syfte att underlätta deras integration och inkludering i det svenska samhället.

Baserat på erfarenheterna från sommaren 2022 och även 2023 bedöms även ungdomar utan förkunskaper men med hög motivationsnivå kunna vara en ny deltagargrupp för kommande års utbildning.

Den upphandlade leverantören kommer fortsatt ha ett hållbarhetsfokus och är väl införstådd med Nackas politiska inriktning gällande såväl satsningen på gröna sommarjobb som satsningen på ungdomar i Fisksätra.

Entreprenörsutbildningen erbjuder 60 platser per år. Totalt genomförde 48 ungdomar utbildningen under sommaren 2023. Att så många som 20 procent av årets ungdomar hoppade av utbildningen behöver följas upp ytterligare då detta inte hänt tidigare år. De anledningar som uppgavs tycks dels vara att ungdomarna haft andra åtaganden eller personliga skäl som hindrade dem för att delta, medan andra inte kände att utbildningen passade deras behov eller var motiverade nog att fullfölja den.

Eftersom kommunens samtliga upphandlade platser inte utnyttjades under sommarens entreprenörsutbildning kan leverantören erbjuda en digital höstlovs kurs under vecka 44. Genom att erbjuda en specifik aktivitet under höstlovet hoppas verksamheten kunna

attrahera och engagera ungdomar som inte haft möjlighet att delta i det ordinarie utbildningsprogrammet under sommaren.

Sommarjobbsmessa

För att möta efterfrågan på sommarjobb, som är dubbelt så hög som det antal platser som Nacka kommun kan erbjuda varje år, arrangerades även i år en sommarjobbsmessa. Mässan arrangerades i Nacka Forum i samarbete med Värmdö kommun, Arbetsförmedlingen och det privata näringslivet. Mässan syftade till att ge intresserade ungdomar möjlighet att träffa arbetsgivare och söka andra anställningarna utanför kommunens egna erbjudanden. Mässan lockade 34 företagare som erbjöd sammanlagt 195 sommaranställningar inom flera branscher, inklusive transport och logistik, skola och utbildning, hotell och restaurang, handel och försäljning samt bygg och fastighet.

Sammanfattning och analys

Utvecklad rekryterings- och remitteringsprocess: Inför 2023 förtydligades information på kommunens hemsida för att säkerställa att villkor, syfte och politiska viljan med ferieverksamheten är tydlig för samtliga ungdomar som söker ett sommarjobb i Nacka. Utöver det arbetet utvecklades såväl information till som samarbete med de verksamheter som remitterar prioriterade ungdomar till sommarjobb i Nacka.

Färre ungdomar söker sommarjobb i Nacka: Sammanfattningsvis har årets feriejobb haft färre sökande än de senaste åren. Det kan finnas flera anledningar till det, där den förtydligade informationen på hemsidan, det utvecklade arbetet med remitteringsprocessen. Utöver det kan det faktum att ansökningsperioden var förkortad och att sommarjobbsmässan genomfördes en månad tidigare i år än 2022 ha medfört att ungdomar med sämre framförhållning inte sökte sommarjobb i Nacka i lika stor utsträckning under 2023.

Gröna sommarjobb: Nämndens satsning på att öka andelen gröna sommarjobb gav ett positivt resultat. Det har bland annat startats ett nytt projekt med att förbättra utemiljön för äldre på Seniorcentrar i Nacka. Gröna sommarjobb är även det arbetsområde som är mest populärt hos ungdomar som söker feriearbete i Nacka.

Nya prioriterade grupper ungdomar. De nya prioriterade grupperna ungdomar för 2023 motsvarade 48 procent av det totala antalet prioriterade ungdomar, vilket motsvarar 17 procent av samtliga feriearbetande ungdomar i Nacka under 2023.

Framgång Fisksätra: Nämndens satsning på att ungdomar boende i Fisksätra ska prioriteras till feriearbeten i Nacka resulterade i att 38 ungdomar fick feriearbete i Nacka under sommaren 2023.

Sommarlovskola årskurs 9: Nämndens satsning på att ungdomar i årskurs 9 som inte har godkända betyg i kärnämnen ska gå i sommarlovskola för att få sommarjobba i Nacka resulterade i 19 prioriterade ungdomar. Av dessa behövde endast fyra ungdomar gå i sommarlovskola. Antalet elever utan behörighet till nationellt program har ökat från 74 till 89 jämfört med föregående år 2022. Endast 19 elever angav att de inte hade godkända betyg i sin ansökan, och av dessa genomförde endast fyra sommarlovskolan. Sex elever tackade nej till sina feriejobb, medan nio elever lyckades förbättra sina slutbetyg i skolan. För att säkerställa en smidig och effektiv hantering av feriejobb villkorad med sommarlovskola har det identifierats att tidig information om sommarlovskola som skickas ut till grundskolans rektorer och syokonsulenter i början av våren är av vikt. Genom att ge elever och föräldrar tillräckligt med tid kan de förbereda sig och ta ställning till möjligheten att delta i den erbjudna sommarlovskolan.

Hög kundnöjdhet: Av enkätsvaren framgår att årets sommarjobbade ungdomar generellt var nöjda med sitt feriejobb. En viktig framgångsfaktor var noggrann planering och tydlig information kring rekryteringsprocessen och de krav som ställdes för att få ett sommarjobb. Inför årets rekryteringsprocess utvecklades och förtydligades information på Nacka kommuns hemsida, framför allt gällande årets satsningar, processen för tillsättning av sommarjobbplatser och förutsättningar för att få ett sommarjobb.

Resurskrävande arbete med prioriterade ungdomar: Merparten av arbetstiden för de ansvariga för ferieverksamheten läggs på att säkerställa kvalitet i rekrytering, tillsättning och uppföljning av nämndens prioriterade ungdomar. Arbetet med att utveckla remitteringsprocessen och uppföljning av dessa ungdomar, tillsammans med remitterande enheter, fortsätter inför kommande år.

Entreprenörsutbildningen för unga: Nytt för i år – tjugoprocentigt avhopp från entreprenörsutbildningen. Sedan 2015 har antalet deltagare utökats till 60 ungdomar per sommar. Det har varit ett framgångsrikt initiativ med positiva resultat och intresse från ungdomar. Dock är det ett nytt fenomen att så många som 20 procent av årets ungdomar har hoppat av entreprenörsutbildningen. Detta är en betydande ökning jämfört med tidigare år och kräver en närmare uppföljning och analys för att förstå orsakerna bakom avhoppet.

Ekonomiska konsekvenser

Den beslutade utökningen av årets feriejobb med platser för ungdomar med uppehållstillstånd enligt massflyktdirektivet innebär en total extra kostnad på cirka 177 000 kronor. Då dessa kostnader ryms inom nämndens beslutade budget för året föreslår att det av kommunstyrelsen (KFKS 2023–00258) utlovade budgettillskottet om 400 000 kronor för den utökning av nämndens feriejobb under sommaren 2023 för att kunna

erbjuda sommarjobb till ungdomar som omfattas av EU:s massflyktsdirektivet inte används.

Konsekvenser för barn

Nacka kommuns feriejobb och entreprenörutbildning bidrar med förutsättningar för ungdomar på deras väg mot självständighet och egen försörjning. Genom att erbjuda feriearbete till unga som omfattas av EU:s massflyktsdirektiv får ges en möjlighet till att prova på arbetslivet och förberedas på arbetslivet på samma sätt som andra unga i kommunen vilket bedöms ge positiva konsekvenser. Ungdomarna får även en meningsfull sysselsättning under sommaren, möjlighet att träna det svenska språket, utveckla sin självständighet och självkänsla i ett viktigt sammanhang tillsammans med andra ungdomar och vuxna.

Handlingar i ärendet

Tjänsteskrivelse daterad den 20 september 2023

Bilaga 1 Slutrapport – feriejobb 2023

Bilaga 2 Slutrapport om entreprenörutbildning i Nacka

Pia Stark
Enhetschef
Arbets- och etableringsenheten

Vilma Mori Aguilar
Innovations- och entreprenörsrådgivare
Arbets- och etableringsenheten